

Nieuwsbrief PFR Updates - Nummer 05, 2012

Nummer 5, 2012

Redactie: W.M. Schrama, L. Hu, M. Jonker, M. van der Leeden en J. Tigchelaar.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2012:BW9769](#) 29-06-2012

RECHTSPRAAK

Hypotheekaflossing valt niet onder kosten der huishouding. Wanneer is er sprake van een natuurlijke verbintenis?

In 1976 zijn partijen gehuwd onder huwelijkse voorwaarden, inhoudende koude uitsluiting. Tevens was in de huwelijkse voorwaarden opgenomen dat de kosten der huishouding voor rekening van de man komen. In 1979 hebben partijen een woning in gemeenschappelijke eigendom gekregen. Deze woning was gefinancierd middels een hypotheek (aanvankelijk een annuïteitenhypotheek die later is omgezet in een spaarhypotheek). De levensverzekering is in 2006 tot uitkering gekomen en daarmee is de hypotheek geheel afgelost. Partijen zijn in 2007 gescheiden. De man heeft verzocht de vrouw te veroordelen tot een bedrag van € 59.500, zijnde de helft van het bedrag van door hem uit eigen inkomen/vermogen betaalde aflossingen en premies. De vrouw heeft zich hiertegen verweerd met de stelling dat de door de man betaalde aflossingen en premies zijn aan te merken als kosten der huishouding, althans dat de man door het verrichten van deze betalingen heeft voldaan aan een natuurlijke verbintenis.

De Hoge Raad overweegt dat tot de kosten der huishouding als bedoeld in artikel 1:84 BW in het algemeen moeten worden gerekend hetgeen in het huishouden verteerd of verbruikt wordt en hetgeen ten behoeve van het draaiende houden van de huishouding wordt uitgegeven. Daartoe behoren wat betreft de huisvestingskosten in het bijzonder de huurtermijnen en de hypotheekrente. Daarentegen kunnen in beginsel noch hypothecaire aflossingen noch premies voor een levensverzekeringspolis die ertoe strekt om te zijner tijd met het opgebouwde kapitaal de hypothecaire lening af te lossen, tot de kosten der huishouding worden gerekend, nu daarmee primair vermogensopbouw plaatsvindt. Bij huwelijkse voorwaarden kan een hiervan afwijkende regeling worden overeengekomen. De huwelijkse voorwaarden van partijen geven echter geen aanleiding om te veronderstellen dat de hypotheekaflossingen en premies levensverzekering in dit geval tot de kosten der huishouding moeten worden gerekend. Ook de omstandigheid dat periodieke premiebetalingen op een spaarpolis (geleidelijke) vermogensopbouw tot gevolg hebben, brengt niet mee dat deze betalingen als kosten der huishouding moeten worden aangemerkt.

Voor het antwoord op de vraag of sprake is van een natuurlijke verbintenis is bepalend de

situatie van partijen op het moment waarop de betaling wordt verricht. De door de man aan zijn gestelde vergoedingsrecht ten grondslag gelegde stellingen komen erop neer dat als gevolg van de door uit zijn inkomen/vermogen verrichte betalingen (aflossingen dan wel premies levensverzekering) de hypotheek uiteindelijk in 2006 volledig kon worden afgelost en dat die betalingen dus mede aan de vrouw ten goede zijn gekomen. Volgens de vrouw moet de aldus bewerkstelligde vermogensoverheveling aangemerkt worden als het voldoen aan een natuurlijke verbintenis, waarbij zij zich beriep op de situatie waarin partijen verkeerden bij de aankoop van de woning in 1979. In reactie hierop heeft de man aangevoerd dat de vrouw op het volgens hem relevante tijdstip, te weten het moment van aflossing in 2006, gelet op haar vermogen en de verdere omstandigheden waarin partijen toen verkeerden, naar objectieve maatstaven geen behoefte aan verzorging had. Hierbij is nog van belang dat de spaarpolis op naam stond van de man zodat de vermogensopbouw door betaling van premies in beginsel aan hem toekwam. De polis was echter gekoppeld aan de spaarhypotheek op naam van beide partijen die in 2006 met het vrijgekomen kapitaal uit de polis kon worden afgelost. Gelet hierop is het moment waarop in 2006 voor het grootste deel de aflossing van de op de woning gevestigde hypotheek plaatsvond, bepalend voor het antwoord op de vraag of naar objectieve maatstaven sprake is van een natuurlijke verbintenis. Op dat moment vond immers de vermogensoverheveling plaats doordat met het vrijkomende kapitaal uit de polis op naam van de man de hypotheek op beider naam werd afgelost, waardoor de mede aan de vrouw toekomende overwaarde van de woning toenam. Aan hantering van deze peildatum staat niet in de weg dat het uitgekeerde kapitaal in de loop der jaren is opgebouwd uit periodieke premiebetalingen.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 29-06-2012

ECLI: ECLI:NL:HR:2012:BW9769

Zaaknummer: 10/05187

Wetsartikelen: 1:84 BW